

**WOJCIECH
FANGOR**

**PLA
KA
TY**

POSTERS

BOSZ

W plakatach Wojciecha Fangora, które powstawały właściwie tylko w ciągu jednej dekady, między 1951 a 1961 rokiem, odnaleźć można niemal wszystkie wątki, próby, pytania i odkrycia uważane za esencję polskiej szkoły plakatu. Cięcie, łączenie rysunku z fotografią i grafiki z malarstwem, zabawy z umownością form geometrycznych wplecione w realistyczne ujęcia i roztańczoną typografię. Jakby dziesięć osobowości zmagало się z eksperymentem ustanowienia nowego języka wizualnego, testując kreskę, fotomontaż i zabawę w skojarzenia. A przy tym trochę poetycki, trochę zawiadacki i w nie-małym stopniu „konstrukcyjny” sposób zapisywania metafory zdawał się prześladować artystę niemal w każdym projekcie.

Wojciech Fangor, urodzony 15 listopada 1922 roku w Warszawie, pierwsze nauki sztuki odbył pod okiem malarzy Tadeusza Koźłowskiego i Felicjana Kowarskiego tuż przed i w czasie II wojny światowej. Po wyzwoleniu obronił eksternistycznie dyplom w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, w latach 1953–1961 był w tej uczelni wykładowcą i współpracownikiem wielu wybitnych artystów swego pokolenia. Ślad tych bliskich kontaktów pozostał w wielu plakatach – dziełach wspólnych m.in. z Jerzym Tchorzewskim, Henrykiem Tomaszewskim, Wojciechem Zamecznikiem. Plakaty Fangora były wówczas jego odpowiedzią na sytuację polityczną, socrealistyczną doktrynę, artystyczną koniunkturę. Ten zamknięty i oddzielony świat socjalistycznej Polski opuścił świadomie w 1961 roku. Emigracja rozpoczęta w Wiedniu trwała trzydzieści osiem lat. Okres wielkich artystycznych sukcesów odnoszonych kolejno we Francji, Niemczech, Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych (m.in. wystawa indywidualna w Muzeum Solomona Guggenheima w Nowym Jorku w 1970 roku) był też czasem nieustannych poszukiwań nowych rozwiązań w malarstwie, badaniem form przestrzennych, powrotem do malarstwa „krytycznego”. Artysta wrócił do Polski w 1999 roku i osiadł w Błędownie koło Radomia. W latach 2007–2015 wykonał cykl projektów dla nowo budowanych stacji warszawskiego metra. Zmarł w Warszawie 25 października 2015 roku.

In the posters by Wojciech Fangor, which were created during just one decade, between 1951 and 1961, we can find almost all the threads, attempts, questions, and discoveries considered to be the essence of the Polish School of Poster Art. Cutting, combining drawing with photography, and graphic art with painting, the play with the conventionality of geometric shapes woven into the realistic takes and dancing typography. As if ten personalities were struggling with the experiment of establishing a new visual language, testing the line, photomontage, and play with associations. And meanwhile a slightly poetic, slightly swashbuckling, and in no small degree “structural” way of recording metaphors seemed to haunt the artist in almost every design.

Wojciech Fangor, born on 15 November 1922 in Warsaw, first learned art under the guidance of painters Tadeusz Koźłowski and Felicjan Kowarski just before and during the Second World War. After the liberation, he defended his extramural diploma at the Academy of Fine Arts in Warsaw, in the years 1953–1961 he was a lecturer at the Academy and co-operated with many of the outstanding artists of his generation. The traces of these close contacts remained in many of his posters – including joint works with Jerzy Tchorzewski, Henryk Tomaszewski, and Wojciech Zamecznik. At that time, Fangor’s posters were his response to the political situation, the doctrine of socialist realism, and the artistic tide. He deliberately left this closed and separated Polish socialist world in 1961. His emigration began in Vienna and lasted thirty–eight years. A period of great artistic successes achieved consecutively in France, Germany, the UK, and the United States (including a solo exhibition at the Guggenheim Museum in New York in 1970) was also a constant search for new solutions in painting, the study of spatial forms, and a return to “critical” painting. The artist returned to Poland in 1999 and settled in Błędów near Radom. In the years 2007–2015, he created a series of designs for the newly constructed metro stations in Warsaw. He died in Warsaw on 25 October 2015.

[Jerzy Tchórzewski, współautor], *Pozdrawiamy kobiety pracujące dla pokoju i rozkwitu ojczyzny. 8.III.1953, 1953, offset, 99 × 67 cm, wyd. Wydawnictwo Artystyczno-Graficzne Prasa, Warszawa, druk: Dom Słowa Polskiego, Warszawa* | [Jerzy Tchórzewski, co-author], *Greetings to women working for peace and a flourishing homeland. 8.III.1953, 1953, offset, 99 × 67 cm, published by Wydawnictwo Artystyczno-Graficzne Prasa, Warsaw, printed by Dom Słowa Polskiego, Warsaw*

7 / *Strzeż tajemnicy państwowej*, 1951, offset, 100 × 65,5 cm, wyd. Wydawnictwo Artystyczno-Graficzne Prasa, Warszawa, druk: Stoleczne Zakłady Graficzne nr 3, Warszawa | *Keep state secrets*, 1951, offset, 100 × 65,5 cm, published by Wydawnictwo Artystyczno-Graficzne Prasa, Warsaw, printed by Stoleczne Zakłady Graficzne nr 3, Warsaw

MURY MALAPAGI

Fangov

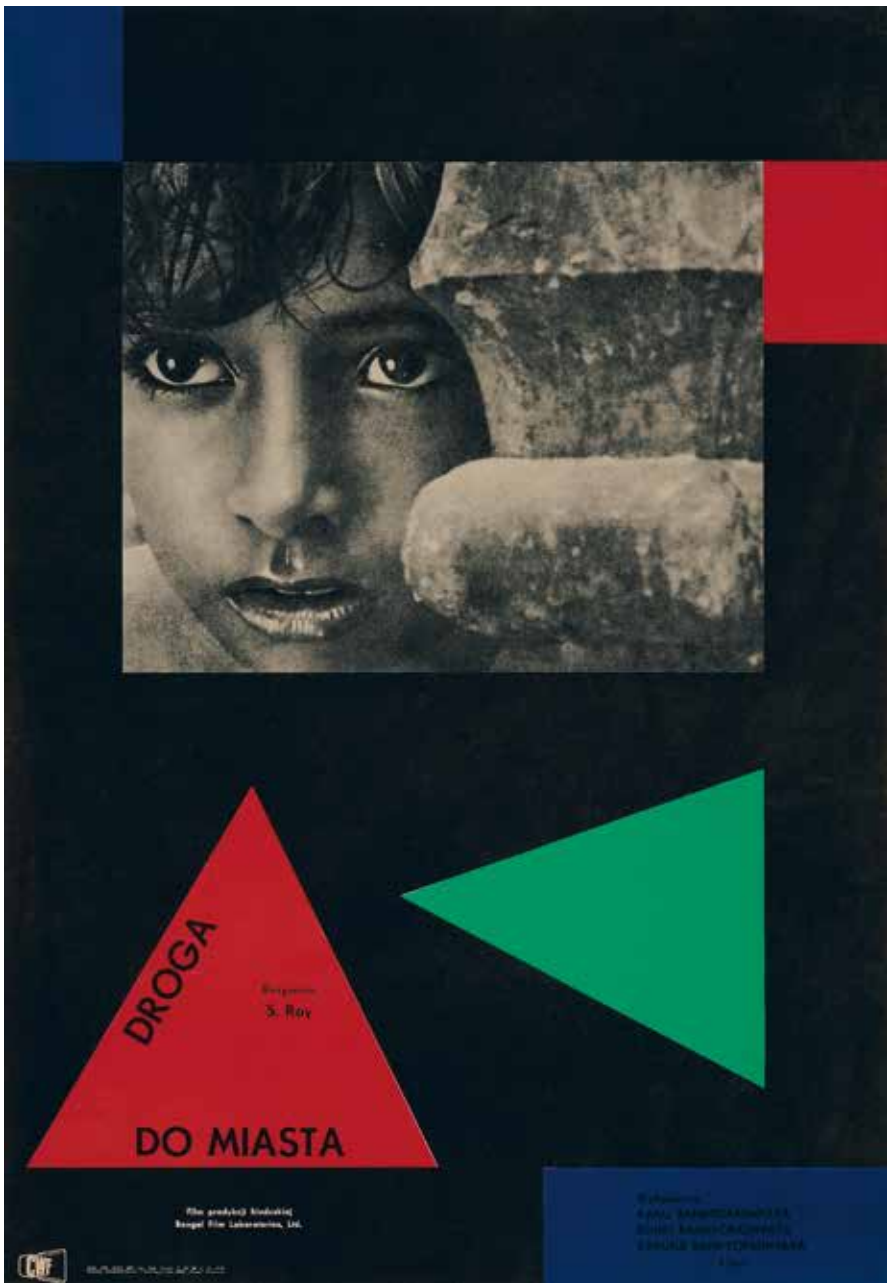
REŻYSER: RENÉ CLEMENT · WYKONAWCOWIE: ...
PRODUKCJA: FRANCINEX · OPRACOWANIE I ROZPOWIEDZI: ...

WYCI: JEAN GABIN i ISA MIRANDA
SZECHNIANIE CENTRALA WYNAJMU FILMÓW

LEAGUE OF FILM DISTRIBUTORS AND COLLECTORS INC. - JERSEY, WARSAWA - 1952

Mury Malapogi; 1952, plakat do filmu, reż. René Clément, rotogravura, 70 × 100 cm, wyd. Centrala Wynajmu Filmów, Warszawa, druk: RSW „Prasa”, Warszawa | *The Walls of Malapogi*, 1952, film poster, dir. René Clément, rotogravure, 70 × 100 cm, published by Centrala Wynajmu Filmów, Warsaw, printed by RSW „Prasa”, Warsaw

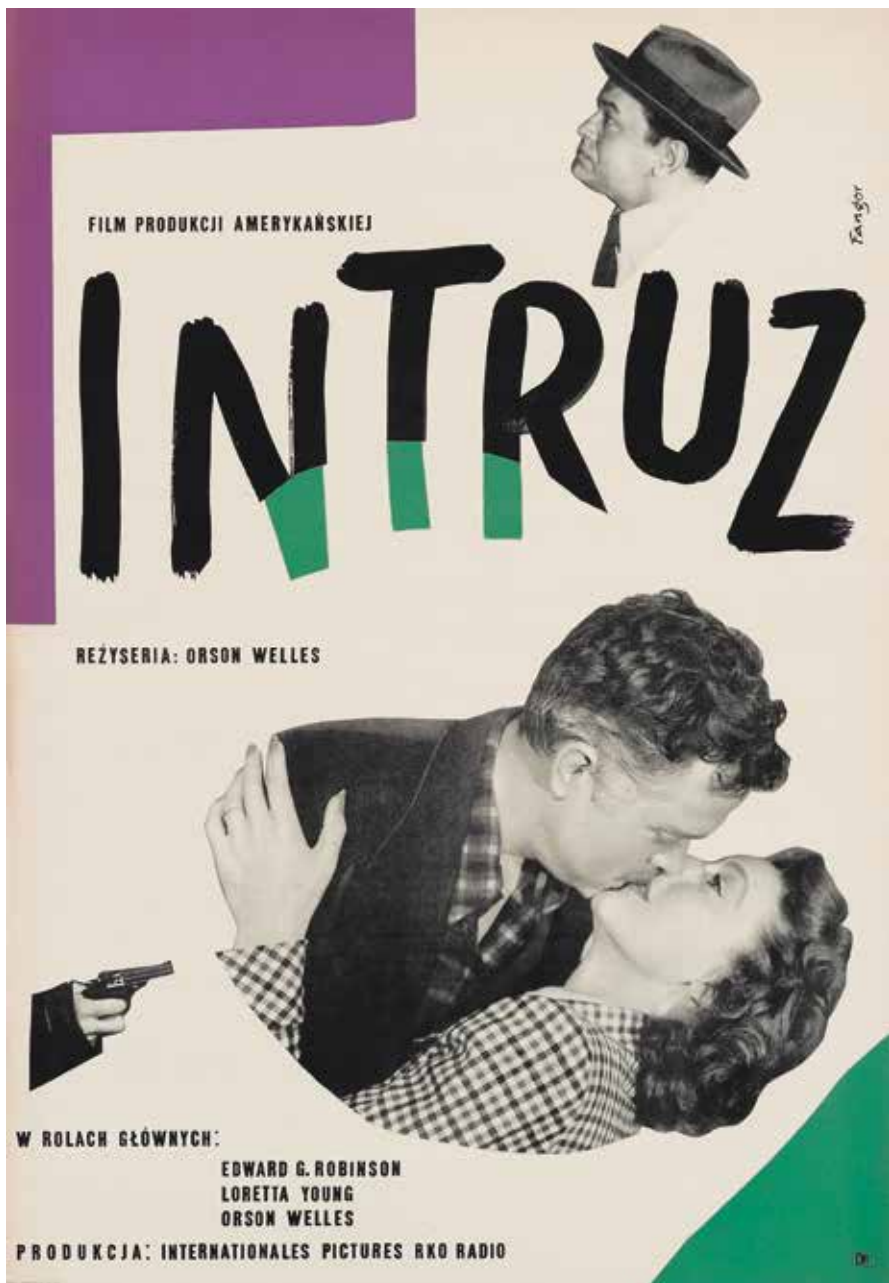

Droga do miasta, 1957, plakat do filmu, reż. Satyajit Ray, rotograviura, 84,5 × 58,5 cm, wyd. Centrala Wynajmu Filmów, Warszawa, druk: RSW „Prasa”, Warszawa | *Pather Panchali*, 1957, film poster, dir. Satyajit Ray, rotogravure, 84,5 × 58,5 cm, published by Centrala Wynajmu Filmów, Warsaw, printed by RSW “Prasa”, Warsaw

Białe noce, 1959, plakat do filmu, reż. Luchino Visconti, rotograwiura, 82 × 56,5 cm, wyd. Centrala Wynajmu Filmów, Warszawa, druk: RSW „Prasa” Okopowa, Warszawa | *White Nights*, 1959, film poster, dir. Luchino Visconti, rotogravure, 82 × 56,5 cm, published by Centrala Wynajmu Filmów, Warsaw, printed by RSW “Prasa” Okopowa, Warsaw

Intruz, [brak daty], plakat do filmu, reż. Orson Welles, offset, 84,5 × 58 cm, wyd. Centrala Wynajmu Filmów, Warszawa, druk: Stołeczne Zakłady Graficzne nr 4, Warszawa | *The Stranger*, [no date], film poster, dir. Orson Welles, offset, 84,5 × 58 cm, published by Centrala Wynajmu Filmów, Warsaw, printed by Stołeczne Zakłady Graficzne nr 4, Warsaw

NĘDZNICY

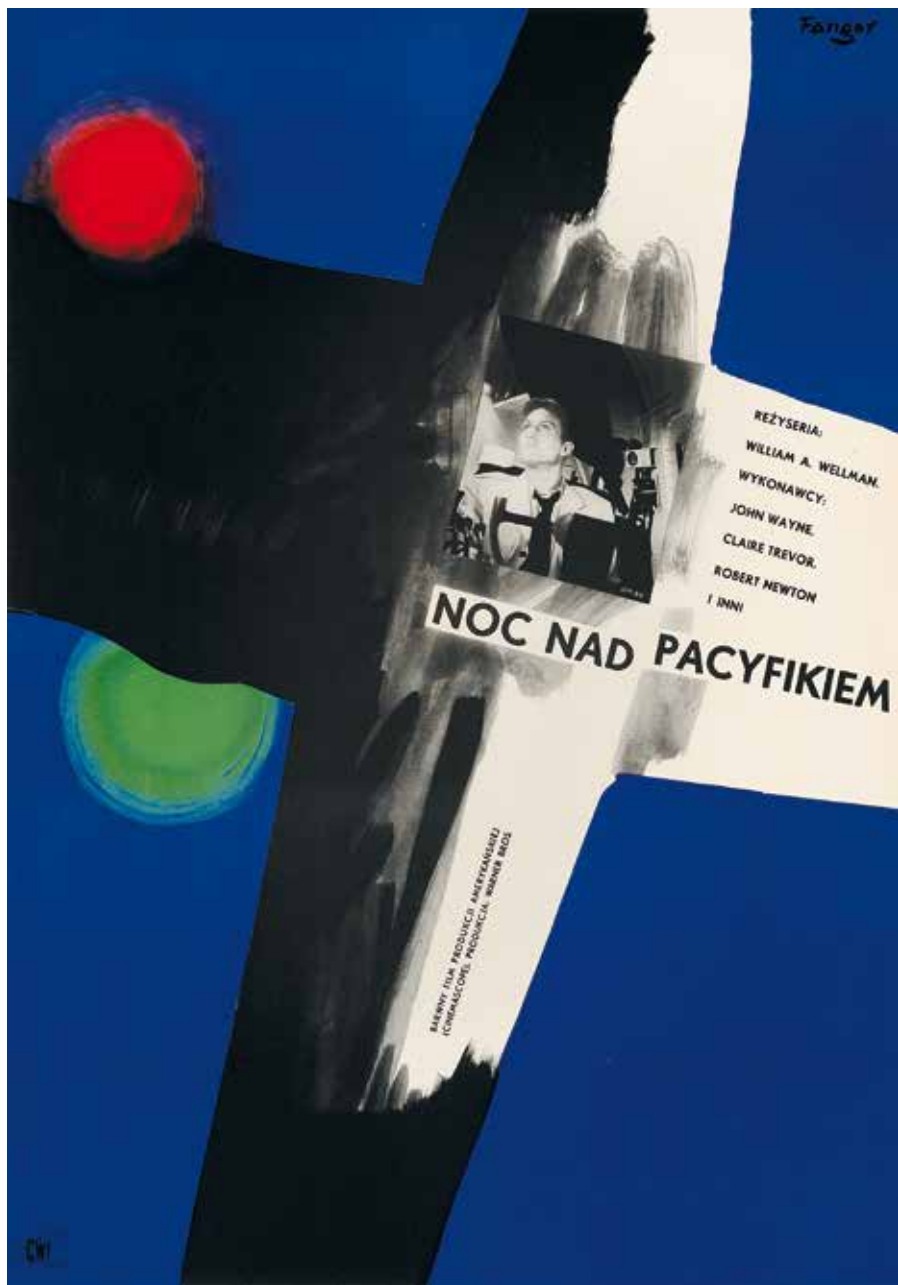
WYKONAWCY: JEAN GABIN, BERNARD BLIER, BOURVIL, DANIELE DELORMÉ I INNI

BARWNY FILM PRODUKCJI FRANCUSKO-NIEMIECKIEJ (NRD) • REŻYSERIA: JEAN-PAUL LE CHANOIS • PRODUCCJA: S. H. FATHE, CINEMA-SERENA FILM - GEPÄ

Nędznicy, 1959, plakat do filmu, reż. Jean-Paul Le Chanois, offset, 84,5 × 58,5 cm, wyd. Centrala Wynajmu Filmów, Warszawa, druk: Stołeczne Zakłady Graficzne nr 4, Warszawa | *Les Misérables*, 1959, film poster, dir. Jean-Paul Le Chanois, offset, 84,5 × 58,5 cm, published by Centrala Wynajmu Filmów, Warsaw, printed by Stołeczne Zakłady Graficzne nr 4, Warsaw

13 *Miłość po południu*, 1959, plakat do filmu, reż. Billy Wilder, offset, 84 × 61,5 cm, wyd. Centrala Wynajmu Filmów, Warszawa, druk: Stoleczne Zakłady Graficzne nr 4, Warszawa | *Love in the Afternoon*, 1959, film poster, dir. Billy Wilder, offset, 84 × 61.5 cm, published by Centrala Wynajmu Filmów, Warsaw, printed by Stoleczne Zakłady Graficzne nr 4, Warsaw

Noc nad Pacyfikiem, 1954, plakat do filmu, reż. William A. Wellman, offset, 82,5 × 58 cm, wyd. Centrala Wynajmu Filmów, Warszawa, druk: Stołeczne Zakłady Graficzne nr 4, Warszawa | *The High and the Mighty*, 1954, film poster, dir. William A. Wellman, offset, 82.5 × 58 cm, published by Centrala Wynajmu Filmów, Warsaw, printed by Stołeczne Zakłady Graficzne nr 4, Warsaw

[Henryk Tomaszewski, współautor], *Narciarskie Mistrzostwa Świata Zakopane 1960, Polska*, 1960, offset, 97,4 × 67,8 cm, wyd. Polski Związek Narciarski, [b.m.d.] | [Henryk Tomaszewski, co-author], *World Ski Championships 1960 in Zakopane, Poland*, 1960, offset, 97,4 × 67,8 cm, published by the Polish Ski Association, n.p./n.d.